

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. július 16.)

az Olaszország által az NGP/SIMPE számára nyújtott C 14/07 (ex NN 15/07) sz. állami támogatásról

(az értesítés a C(2008) 3528. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/848/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első bekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felszólította az érdekelt feleket, hogy az említett cikkeknek megfelelően nyújtsák be észrevételeiket ⁽¹⁾, valamint ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

(3) A Bizottság 2007. május 10-én kelt levelében tájékoztatta Olaszországot azon határozatáról, hogy a szóban forgó támogatással kapcsolatban megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást.

(4) 2007. július 16-án kelt levelében Olaszország benyújtotta megjegyzéseit a fent említett eljárásra vonatkozóan. A Bizottság 2007. október 25-én kiegészítő tájékoztatást kért, amelyre Olaszország 2007. november 23-án kelt levelében válaszolt. Az olasz hatóságok és a Bizottság szervezeti egységei 2007. december 13-án értekezletet tartottak. A Bizottság 2008. február 8-án kelt levelében további részletek tisztázását kérte, amelyre Olaszország 2008. február 25-én kelt levelében válaszolt. Olaszország ezután további végső megjegyzéseket szolgáltatott 2008. május 22-i elektronikus üzenetében.

(5) A Bizottság eljárás megindításáról szóló határozatát közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket.

(6) A Bizottsághoz érkeztek észrevételek az érdekelt felek részéről. Ezeket továbbította Olaszországnak, és felkínálta a válaszadás lehetőségét; a Bizottság 2007. szeptember 21-én kapta meg Olaszország észrevételeit.

1. AZ ELJÁRÁS

(1) 2006. július 14-én Olaszország bejelentette azon szándékát, hogy az NGP S.p.A. (a továbbiakban: NGP) szerkezetátalakításához állami támogatást nyújt. A hiányzó mellékleteket a 2006. július 28-án kelt levélben küldték meg. A Bizottság előzőleg három bejelentést kapott, melyek szerint az Olaszország által az NGP-nek nyújtani szándékozott támogatás hatással lesz a műszálpiastra.

(2) A Bizottság 2006. augusztus 22-én kiegészítő tájékoztatást kért, melyet Olaszország 2006. december 14-én kelt levelében küldött meg. A Bizottság 2007. február 12-én további adatokat kért, amelyeket Olaszország 2007. március 7-én kelt és 2007. március 8-án iktatott levelében juttatott el.

⁽¹⁾ HL C 131. 2007.6.13.,22. o.

2. LEÍRÁS

2.1 A kedvezményezett

(7) A bejelentés szerint a támogatás kedvezményezettje az NGP, a campaniai Acerrában (Olaszország) található vállalkozás. Az NGP-t 2003 februárjában hozták létre egy szintén Acerrában található poliészterszál-gyártó vállalkozás, a Montefibre poliészter polimer (polimerizáció) gyártására irányuló tevékenységének leválasztásával. A poliészter polimer köztes termék, többek között a poliészterszál gyártásában használatos.

⁽²⁾ Lásd az 1. lágjegyzetet.

(8) Az NGP eszközei között szerepel két termelőüzem és egy hőerőmű, valamint néhány másodlagos berendezést és egy kutatóközpont. Az első üzem dimetil-tereftalát (DMT) köztes anyagot gyártott. A DMT a második, polimerizációs termelőüzem alapanyaga volt, amely a Montefibre termelőüzemének ellátása céljából olvadt állapotú polimert, a külpiaci értékesítésre pedig szilárd, granulátum (chips) formájú polimert gyártott.

(9) A polimerizációs üzem három gyártósort működtetett: CP1, CP2 és CP3, ez utóbbit 2003-ban alakították ki. Olaszország 13,7 millió EUR összegű regionális támogatást nyújtott a CP3-ba történő beruházásokhoz. A támogatást a Bizottság által elfogadott regionális támogatási program alapján nyújtották. ⁽³⁾

2.2 Az NGP pénzügyi nehézségei

(10) Az NGP megalapításától kezdve különféle okokból nehézségekkel küzdött. 2003-ban a hűtőrendszer hibája miatt a termelést fél kellett függeszteni. Noha a sérült berendezést egy ideiglenessel pótolták, a termelőüzem nem nyerte vissza teljes működési kapacitását. Az NGP helyzetét súlyosbította a dollárfolyam gyengülése miatti erős árnnyomás, amely versenyképesebbé tette az euroövezeten kívüli gyártókat.

(11) Ezen felül a DMT gyártási költségei túlnyomórészt fix, a termelt volumentől független költségek voltak. A chip és az olvadt állapotú polimer csökkent értékesítési volumene a DMT-gyártás csökkenését vonta maga után, amely viszont – a fix költségek nagy részaránya miatt – az összes termelési költség csupán csekély mértékű csökkenésében tükröződött. A DMT-termelés egységköltsége viszont jelentős mértékben növekedett.

(12) Az NGP 2003-ban, azaz az utolsó teljes termelő évben 29,68 millió EUR, 2004-ben pedig 17,87 millió EUR veszteséget könyvelt el. 2005-ben azonban a vállalkozás 5,27 millió EUR nyereséget szerzett, többségében rendkívüli bevételeknek köszönhetően.

2.3 A szerkezetátalakítási terv

(13) 2004 januárjában a vállalkozás igazgatótanácsa döntést hozott a termelő tevékenység felfüggesztéséről, és a meglévő ipari létesítmények átalakítására vonatkozóan

terv kidolgozásáról. A cél az volt, hogy a polimerizációs üzem által használt alapanyag, azaz a saját gyártású DMT helyett más alapanyagot, tiszta tereftálsavat (PTA) használjanak, rugalmasabbá téve ezáltal a költségszerkezetet. Az NGP becslése szerint a másik alapanyagra történő átálláshoz további 22 millió EUR-ra volt szükség. A nem kielégítő pénzügyi eszközök miatt az NGP nem lett volna képes befejezni e beruházásokat.

(14) 2004 májusában a több közigazgatási hatóság, a Montefibre, az NGP és más vállalkozások egyetértési megállapodást (*protocollo di intesa*) írtak alá, melyben valamennyi fél kifejezte egyetértését afelől, hogy meg kell menteni és be kell fejezni a CP3-ba már végrehajtott beruházásokat.

(15) 2005 júliusában a nemzeti és regionális hatóságok, az NGP, a Montefibre és az Edison (egy Acerrában található másik vállalkozás) megállapodást (*accordo di programma*) kötött az NGP telephelyével és az acerrai telephely más tevékenységeivel kapcsolatosan. Az NGP-t illetően a megállapodás lényegi elemei a következők voltak:

(16) Új vállalkozás, a SIMPE S.p.A. létrehozása 2005 júliusában, melyben az NGP többségi részesedést szerez, míg kisebbségi tulajdonosként a Montefibre (az alaptőke 19,1 %-a mértékében) és a Sviluppo Italia állami fejlesztési ügynökség (az alaptőke 9,8 %-ában) van jelen. A SIMPE átveszi az NGP polimerizációs tevékenységét (vagyis a termelési eszközöket és kapcsolódó passzívákat), valamint a személyi állomány egy részét. Az NGP tevékenysége csupán a közművek (*utilities*) szolgáltatására szorítkozik. ⁽⁴⁾

(17) A DMT termelőüzemet lezárják, és a CP3 gyártósorra vonatkozó tervezett beruházásokat – melyeknek célja, hogy az eddigi saját gyártású DMT-t új alapanyaggal, a kívülről beszerzett tiszta tereftálsavval (PTA) helyettesítsék – a SIMPE hajtja végre. ⁽⁵⁾

(18) Olaszország 20,87 millió EUR összegben pénzügyi támogatást nyújt az új alapanyagra történő átálláshoz. A támogatás leírása az alábbiakban következik.

⁽⁴⁾ Az NGP technológiai, környezetvédelmi és energetikai szolgáltatásokat nyújt, valamint folytatja a kutatóközpont irányítását.

⁽⁵⁾ Az eredetileg az NGP-nél gyártott és használt alapanyag (a DMT) fix költségei magasak voltak, emiatt az alacsonyabb kereslet idején magas egységköltséget gerjesztettek. Olaszország szerint az új alapanyag, a PTA rugalmasabbá teszi a termelési költségeket, és az ipari alkalmazások szélesebb választékát nyújtja.

⁽³⁾ N 715/1999, HL C 278., 2000.9.30., 26. o.

2.4. A pénzügyi támogatás

- (19) Az első intézkedés 10,75 millió EUR összegű támogatásból áll, amelyből 5 milliót Campania tartomány, a fennmaradó részt pedig az Iparminisztérium (Ministero delle Attività Produttive) nyújtja. A támogatást 2006. május 18-án ítélték oda.
- (20) A második intézkedés 6,523 millió EUR összegű kedvezményes kamatozású hitelből áll, melyet a Ministero delle Attività Produttive nyújt, csökkentett, a referenciárata 36 %-ának megfelelő kamattal. A hitelt 2006. május 18-án ítélték oda.
- (21) A harmadik intézkedést a Sviluppo Italia ügynökségnek a SIMPE kockázati tőkéjében való átmeneti részesedése testesíti meg 3,6 millió EUR erejéig (ez a vállalkozás alaptőkéjének 9,8 %-a). A részesedést 2006. május 5-én biztosították. A Simpe másik két részvényese, az NGP és a Montefibre kötelezettséget vállalt, hogy a Sviluppo Italiától három-öt éven belül megvásárolja annak részesedését olyan áron, amely a névérték plusz a közép- és hosszú lejáratú hitelek hivatalos referenciárájánál legalább két ponttal növelt kamatából áll össze.
- (22) Mindhárom intézkedést a SIMPE-nek nyújtották.

2.5 Új fejlemények

- (23) 2007. februárjában a La Seda di Barcelona, spanyol multinacionális vegyipari vállalat megvásárolta a Montefibre SIMPE-részesedését, és további 20,7 millió EUR-nyi tőkét fektetett a vállalatba, így 50,1 %-os többségi tulajdont szerzett. A SIMPE többi részvényese az NGP 43,6 %-kal és a Sviluppo Italia 6,3 %-kal.
- (24) Az eredeti szerkezetátalakítási tervet is megváltoztatta az, hogy a La Seda de Barcelona megvásárolta a SIMPE-t, míg a 2005-ben elfogadott terv szerint (lásd fent) a SIMPE folytatta volna az NGP tevékenységét – vagyis főként textilipari célú polimerek gyártását –, a terv most már az volt, hogy a termelést a PET (polietilén-tereftalát) piac számára készülő polimerekre koncentrálja, amelynek az EU-ban a La Seda de Barcelona az egyik legnagyobb gyártója.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

3.1 Szerkezetátalakítási támogatás

- (25) Olaszország a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami

támogatásokról szóló közösségi iránymutatás alapján bejelentette a támogatásokat ⁽⁶⁾. A Bizottság a Szerződés 88. cikkének 2. bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában kételyét fejezte ki afelől, hogy teljesültek az iránymutatás feltételei.

- (26) A Bizottság kételyeit fejezte ki a támogatás tényleges kedvezményezettje és jogosultsága felől. Olaszország az NGP-t jelölte meg a támogatás kedvezményezettjeként. Azonban mindhárom intézkedést az új vállalat, a SIMPE számára nyújtották, amely újonnan alapított vállalkozásként nem volt jogosult szerkezetátalakítási támogatásra (a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás 12. pontja szerint). A Bizottság ezért megkérdőjelezte, hogy az NGP és a SIMPE, mint vállalatcsoport, jogosult lehet-e a támogatásra. A SIMPE-t az NGP hozta létre polimerizációs eszközeinek szerkezetátalakítása keretében, amire a kérdéses támogatási intézkedéseket nyújtották. Másrészt a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás értelmében az NGP nem újonnan alapított vállalkozás, sőt, nehéz helyzetben lévő vállalkozásként is jogosult lehetett szerkezetátalakítási támogatásra.
- (27) Mindamelllett a Bizottság így is kétségbe vonta – még abban az esetben is, ha az NGP és a SIMPE egy csoportnak és így támogatásra jogosultnak lenne tekintendő – hogy a közösségi iránymutatásban foglalt többi feltétel teljesült. Mindenekelőtt Olaszország sem a SIMPE, sem az NGP vonatkozásában nem nyújtott be olyan szerkezetátalakítási tervet, amely teljesíti az említett iránymutatás 3.2.2. cikkében foglalt feltételeket. A SIMPE-t illetően az Olaszország által benyújtott vállalkozási terv sem részletes piaci tanulmányt, sem a vállalkozás erősségeinek és sajátos gyenge pontjainak elemzését nem tartalmazta. A Bizottság azonban megjegyezte, hogy a SIMPE-t időközben egy másik vállalatnak adták el, és ebben a stádiumban nem lehet értékelni egy ilyen művelet következményeit. Az NGP vonatkozásában Olaszország semmiféle információt nem szolgáltatott a végrehajtandó szerkezetátalakítás költségeiről és azok pontos finanszírozásáról. A rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság kétségbe vonta az életképesség helyreállítására vonatkozó feltételek teljesülését.
- (28) Olaszország nem jelzett kompenzációs intézkedéseket, sem a SIMPE sem az NGP esetében, ezért a Bizottság kétségbe vonta, hogy a verseny jelentős torzulásának megakadályozására vonatkozó feltétel teljesült. A Bizottság a szerkezetátalakítás összes költségéről és a kedvezményezett hozzájárulásáról sem rendelkezett semmiféle információkkal, amely annak meghatározásához szükséges, hogy a támogatás a közösségi iránymutatásnak megfelelően – a minimálisra korlátozódik-e.

⁽⁶⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

(29) Végezetül Olaszország a Sviluppo Italia tőkehozzájárulását először támogatásként jelentette be, de később azt nyilatkozta, hogy piaci feltételek szerint nyújtották és nem képez támogatást. A Bizottságnak azonban kételyei maradtak ezzel kapcsolatban.

3.2 Iránymutatás a nemzeti regionális támogatásokról

(30) A Bizottság megvizsgálta a támogatás összeegyeztethetőségét a regionális célú állami támogatásokról szóló iránymutatással⁽⁷⁾. A SIMPE a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében olyan regionális támogatásra jogosult térségben helyezkedik el, amelyben a regionális támogatási felső határ nettó támogatástartalomban (NGE) kifejezve a támogatható beruházások 35 %-a. A kérdéses intézkedések célja az volt, hogy lehetővé tegyék a SIMPE számára a CP3 gyártósorra vonatkozó beruházások végrehajtását. A Bizottság azonban nem rendelkezett olyan információkkal, amelyekkel megvizsgálhatta volna, hogy a CP3 gyártósorra vonatkozó beruházásokkal kapcsolatos költségek jogosultak-e regionális beruházási támogatásra, illetve hogy a regionális támogatásra vonatkozó 35 %-os felső határt betartották-e.

4. OLASZORSZÁG MEGJEGYZÉSEI

(31) A támogatási intézkedésekkel kapcsolatban Olaszország megerősítette, hogy a Sviluppo Italia átmeneti részesedése a SIMPE tőkéjében nem képez állami támogatást, mivel megfelel a magánbefektető elvének. Olaszország fenntartotta, hogy a SIMPE másik két részvényese (az NGP és La Seda del Barcelona) köteles 3-5 éven belül megvásárolni a Sviluppo Italia részesedését, a névérték plusz a közép- és hosszú lejáratú hitelek hivatalos referenciárátájánál legalább két ponttal növelt kamatából összeállt áron. E kötelezettségre fedezetet biztosít továbbá az NGP saját ingatlanvagyonára által nyújtott garancia. Olaszország szerint ilyen garanciákkal és tőkemegtérüléssel bármilyen magánvállalkozás végrehajtott volna ilyen befektetést.

(32) Olaszország továbbá úgy nyilatkozott, hogy a másik két intézkedést a Bizottság által engedélyezett (N 214/2003)⁽⁸⁾, a nemzeti 1989. évi 181. sz. olasz törvényben szereplő támogatási program alapján nyújtotta, és hogy mind az elszámolható költségek, mind a támogatásintenzitás betartotta e program feltételeinek, azaz a regionális támogatás nettó támogatástartalomban (NGE) kifejezett 35 %-os felső határt. Olaszország érvelése szerint annak ellenére, hogy a támogatást az NGP szerkezetátalakítási támogatásként jelentette be, úgy tartja, hogy a támogatás e támogatási program keretében a SIMPÉ-nek nyújtott regionális támogatásnak tekinthető.

Az új szerkezetátalakítási terv

(33) Olaszország úgy nyilatkozott, hogy amennyiben a Bizottság nem ért egyet azzal, hogy a támogatás az N 214/2003 sz. támogatási program hatálya alá tartozik, alternatívaként úgy kell tekintenie, hogy a támogatás összeegyeztethető a szerkezetátalakításhoz nyújtott támogatással.

(34) Olaszország szerint a támogatás kedvezményezettje az NGP, amely nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül.

(35) Olaszország emellett mind az NGP, mind a SIMPE számára módosított szerkezetátalakítási tervet is benyújtott, figyelembe véve a La Seda de Barcelona új stratégiáját.

(36) A fentiekben kifejtettek szerint, e terv alapján a SIMPE elsősorban a PET piacokra szánt poliészter polimert gyárt majd a CP3 gyártósoron. Az Olaszország által benyújtott piacfelmérés arról tanúskodik, hogy a csomagolásra szánt műanyagok piaca – a kereslet évi 7 %-os növekedésével⁽⁹⁾ – folyamatosan bővül. A SIMPE emellett folytatja a poliészter polimer gyártását a CP1. és CP2 gyártósoron biztosítva ezáltal a Montefibre poliészterszál-gyártását átvevő Fidion ellátását.

(37) Az NGP továbbra is közművekkel (*utilities*) kapcsolatos és egyéb, pl. kutatási és laboratóriumi, valamint az acerrai ipari vállalkozások szennyvízkezelésével kapcsolatos szolgáltatásokat nyújt, de valamennyi ipari termelési tevékenységgel felhagy. A terv szerint a vállalkozás az eredeti 270 alkalmazottból 54-et tart meg, 76-ot pedig áthelyez a SIMPÉ-be.

(38) Az új szerkezetátalakítási terv 8,5 millió EUR értékű beruházást irányoz elő az NGP részéről, a közművek (*utilities*) infrastruktúrájának korszerűsítésére. Ami a SIMPÉ-t illeti, a vállalkozás 40,4 millió EUR befektetést hajt végre, ebből 22 milliót a CP3 gyártósor – az eredeti tervben is szereplő – új nyersanyagra (PTA) történő átállításához használják fel, a fennmaradó részt pedig arra fordítják, hogy egyrészt kifejlesszék a PET gyártási ciklusának kiegészítéséhez szükséges új „utópolimerizációs” eljárást, másrészt a CP1 és CP2 gyártósorokat alkalmassá tegyék a PTA felhasználására.

(39) Olaszország táblázatot nyújtott be az NGP és a SIMPE részletes szerkezetátalakítási költségeiről és pénzügyi forrásairól. E táblázat alapján a szerkezetátalakítás teljes költsége mintegy 103,5 millió EUR.

⁽⁷⁾ HL C 74., 1998.3.10., 9. o.

⁽⁸⁾ HL C 284., 2003.11.27., 2. o.

⁽⁹⁾ 2004. évi adatok.

- (40) Az új terv egy sor – optimista, mérsékelt és pesszimista – előrejelzést tartalmaz mind az NGP, mind a SIMPE esetében. Az NGP – még a pesszimista előrejelzés szerint is – már 2009-ben nyereségessé válik. Ami a SIMPÉ-t illeti, pozitív eredmény a pesszimista előrejelzés szerint csak 2011-ben, a mérsékelt előrejelzés szerint 2010-ben, az optimista szerint pedig már 2009-ben várható.

5. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

- (41) Az NGP támogatja Olaszország megjegyzéseit. A Comité International de la Rayonne et des Fibres Synthétiques (CIRFS), az eredeti bejelentők egyike és a műszázipar képviselője, észrevételezte, hogy ha a támogatás első sorban a PET piacra irányul, akkor nem vonatkozik a műszálgártás iparágára.

6. ÉRTÉKELÉS

6.1 Állami támogatás az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében

- (42) Az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. A Bíróság megszilárdult ítélkezési gyakorlatának megfelelően, kereskedelem érintése kritérium akkor teljesül, ha a kedvezményezett vállalkozás a tagállamok közötti kereskedelmet érintő gazdasági tevékenységet folytat.
- (43) A támogatást és a kölcsönt a Ministero delle Attività Produttive és Campania tartomány, azaz két közigazgatási hatóság nyújtotta a SIMPÉ-nek. Az intézkedéseket tehát állami forrásból finanszírozták és azok az államnak tulajdoníthatók. A támogatás a vállalkozást előnyben részesíti, ugyanúgy, mint az olyan kölcsön, amelyet az egészséges vállalkozásoknak adott kölcsön referenciárátájánál alacsonyabb kamattal nyújtanak, és amelyet ilyen feltételekkel piaci befektető nem nyújtott volna.
- (44) A Sviluppo Italia által a SIMPE-nek nyújtott tőkebefektetést illetően, Olaszország az intézkedést először állami támogatásként jelentette be, a későbbiekben viszont azt állította, hogy nem támogatásról volt szó, mivel megfelelt a piaci befektető elvének, és a vállalkozást nem részesítette előnyben.
- (45) Az olasz hatóságok nézőpontjával szemben viszont a Bizottság úgy véli, hogy a Sviluppo Italia átmeneti befektetése a SIMPE tőkéjébe támogatást jelent a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében. A Sviluppo Italia állami fejlesztési ügynökség, ezért tőkebefektetése az államnak tulajdoníthatók és állami támogatást képeznek, hacsak bizonyossággal meg nem állapítható, hogy a Sviluppo Italia piaccgazdasági feltételek szerint működő magánbefektetőként járt el.
- (46) Ebben a tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a Sviluppo Italia részvétele a SIMPE tőkéjében az NGP szerkezetátalakítási tervének része volt. Miután az NGP nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt, és mivel a SIMPÉ-t csak az NGP szerkezetátalakítása céljából hozták létre, úgy tekinthető, hogy a Sviluppo Italia egy nehéz helyzetben lévő vállalkozásban történő részesedés vásárlása mellett döntött. Továbbá a Sviluppo Italia tőkebefektetése ugyanazon művellet részeként két másik – a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak tekinthető intézkedéssel – vagyis a Campania Tartomány és a Ministero delle Attività Produttive közvetlen támogatásával és a Ministero delle Attività Produttive által nyújtott kedvezményes kamatozású hitellel párosult.
- (47) Korábbi határozataiban⁽¹⁰⁾ a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a magánbefektető elvét akkor tartják be, ha az állami tőkebefektetést egészséges vállalkozásnak nyújtják. A magánbefektető elve akkor is teljesül, ha a vállalkozás nehéz helyzetben van. Ebben az esetben azonban az állam tőkebefektetésének ugyanolyan feltételekkel kell járnia, mint amilyeneket egy ilyen kockázatos vállalkozás esetén egy magánbefektető szabna – vagyis az egészséges vállalkozás esetében alkalmazott hitelkamatnál jóval magasabb kamat, egyértelműen az életképesség helyreállításának perspektívájával.
- (48) Az olasz hatóságok nem bizonyították, hogy egy magánbefektető hajlandó lett volna azonos körülmények között részesedést vásárolni. Nem bizonyított ugyanis, hogy a Sviluppo Italia által megállapított feltételek melletti (vagyis a referenciárátánál legalább 2 százalékponttal magasabb) tőkemegtérülés elegendő lenne egy magánbefektető érdeklődésének felkeltésére, tekintettel arra, hogy az NGP megszüntette tevékenységét, és hogy semmiféle bizonyosság nem volt (azon túl, hogy a befektetést egy állami támogatás erősítette meg) az életképesség helyreállítására. Ezzel kapcsolatban azt is meg kell jegyezni, hogy a La Seda de Barcelona SIMPE-ben szerzett részesedését csak kilenc hónappal a Sviluppo Italia beavatkozása után vásárolta meg, miután a többi támogatási formát odaítélték.
- (49) A Bizottság emiatt arra a következtetésre jutott, hogy a Sviluppo Italia által nyújtott tőkehozzájárulás a vállalkozást előnyben részesítette.

⁽¹⁰⁾ N 132/1999 Parco Navi, N 191/1998 Pomella, N 652/1999 Granarolo.

- (50) Az NGP és utóda, a SIMPE, poliészter polimereket gyárt. Mivel ezt a terméket az Európai Unióban széles körben forgalmazzák, az intézkedés a verseny torzításával fenyeget, és korlátozza a tagállamok közötti kereskedelmet. A Bizottság megállapítja tehát, hogy a támogatás, a kölcsön és a Sviluppo Italia tőkebefektetése az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdés értelmében állami támogatást képez, és összeegyeztethetőségüket ennek megfelelően kell értékelni.

6.2 Jogonalap

- (51) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság kételyeinek adott hangot azzal kapcsolatban, hogy a támogatás összeegyeztethető-e a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatással, valamint a nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatással.
- (52) Az Olaszország által benyújtott megjegyzések alapján azonban a Bizottság úgy ítéli meg, hogy jelen esetben a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó valamennyi elem megtalálható. A támogatások odaítélésekor az NGP nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt. A támogatást a vállalkozás életképességének helyreállítása céljából nyújtották egy olyan szerkezetátalakítási terv alapján, amelynek végrehajtására az olasz hatóságok kötelezettséget vállaltak (lásd a 15. pontban említett *accordo di programma*-t). Továbbá, noha a támogatást az olasz hatóságok szerint a SIMPE (és nem az NGP) kapta, a SIMPE-t csupán az NGP szerkezetátalakítása érdekében hozták létre, tehát a szerkezetátalakítási terv része. Végül pedig mind az NGP, mind a SIMPE hasznosult a támogatásokból.
- (53) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy mivel a nehéz helyzetben lévő vállalatok szerkezetátalakításához nyújtott támogatásokban eleve benne rejlik a verseny torzulásának lehetősége, a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás olyan sajátos feltételeket tartalmaz, amelyek garantálni kívánják, hogy a támogatás a vállalkozás életképességének helyreállításához elengedhetetlenül szükséges minimumra korlátozódik, és azzal, hogy a kedvezményezett kompenzációs intézkedések meghozatalára kötelezi, a lehető legkisebbre igyekszik csökkenteni a verseny torzulását. E feltételeket azonban meg lehetne kerülni, ha az intézkedéseket a nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás alapján vizsgálnák, amelyeket semmiképpen nem lehet nehéz helyzetben lévő vállalkozások esetén nem lehet alkalmazni ⁽¹¹⁾.
- (54) A fent kifejtett okok miatt a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a támogatás összeegyeztethetőségét a nehézségekkel küzdő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (a továbbiakban: az iránymutatás) alapján kell értékelni.

6.3 A vállalat jogosultsága

- (55) Az iránymutatás 2.1 szakaszával összhangban a Bizottság akkor tekint egy vállalkozást nehéz helyzetben lévőnek, ha az képtelen – akár saját erejéből, akár pedig a tulajdonosai/résztvényesei vagy a hitelezői által biztosított források révén – arra, hogy megállítsa a veszteségek halmozódását, amely a hatóságok külső beavatkozása nélkül szinte teljes bizonyossággal azt eredményezné, hogy rövid- vagy középtávon feladja üzleti tevékenységét. Egy vállalkozás nehéz helyzetére utaló szokásos jelek pl. a növekvő veszteségek, a csökkenő forgalom, a felhalmozódó leltári készletek, a fölös kapacitás, a lanyhuló pénzforgalom, a növekvő adósságok, az emelkedő kamatköltségek és a zuhanó vagy nullára leírt nettó eszközérték. Súlyos helyzetben nem kizárt, hogy a vállalkozás már fizetéseképtelenné vált, vagy kollektív fizetéseképtelenségi eljárást indítottak ellene.
- (56) Az újonnan alapított vállalkozások még akkor sem jogosultak megmentési célú vagy szerkezetátalakítási támogatásra, ha induló pénzügyi helyzetük bizonytalan. Elvileg egy vállalkozást a vonatkozó tevékenységi területen elkezdett műveleteitől számított első három éven keresztül tekintenek újonnan alapítottoknak.
- (57) Másrészt az iránymutatás 13. pontja kimondja, hogy „amennyiben a nehéz helyzetben lévő vállalat leányvállalatot hoz létre, a leányvállalat az őt ellenőrző nehéz helyzetben lévő vállalattal együtt csoportnak tekintendő és az e bekezdésben megállapított feltételeknek megfelelően támogatásban részesülhet”.
- (58) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság kételyét fejezte ki afelől, hogy az NGP a támogatás kedvezményezettje lehet, mivel a támogatást a SIMPÉ-nek nyújtották. Továbbá a SIMPE, mint újonnan alapított vállalkozás, a fent említett 2.1. szakasz értelmében nem volt jogosult szerkezetátalakítási támogatásra. A Bizottság mindazonáltal megvizsgálta, hogy a két vállalkozás együtt csoportnak tekinthető-e, és ekként jogosult-e a támogatásra.
- (59) A SIMPÉ-t az NGP hozta létre polimerizációs eszközeinek szerkezetátalakítása keretében, amire a kérdéses támogatási intézkedéseket nyújtották, így tehát az NGP kiterjesztése. Másrészt az NGP-t 2003 februárjában alapították, tevékenységét 2003 márciusában kezdte meg, tehát több mint három évvel a támogatás odaítélése, azaz 2006 májusa előtt. A közösségi iránymutatás értelmében tehát nem újonnan alapított vállalkozás. Továbbá az NGP a nehéz helyzetben lévő vállalkozás jeleit mutatja: 2003-ban, a termelés utolsó teljes évében 29,68 millió EUR, 2004-ben pedig 17,87 millió EUR veszteséget könyvelt el. 2005-ben azonban a vállalkozás 5,27 millió EUR nyereséget realizált, többségében rendkívüli bevételeknek köszönhetően.

⁽¹¹⁾ Ezzel kapcsolatban lásd a nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás 4.4 pontját (lásd fent a 7. lábjegyzetet).

- (60) Emellett az NGP a támogatás odaítélésékor a SIMPE többségi részvényese volt. A Bizottság tehát azt a következtetést vonja le, hogy az NGP és a SIMPE az iránymutatás értelmében a támogatásra jogosult csoportnak tekinthető.

6.4 Az életképesség helyreállítása

- (61) A támogatás odaítélésének feltétele egy, a lehető legrövidebb időtartamú szerkezetátalakítási terv végrehajtása. A tervnek ésszerű időn belül és a jövőbeni működési körülményekre vonatkozó reális feltételezések alapján helyre kell állítania a vállalkozás hosszú távú életképességét. A szerkezetátalakítási tervnek többek között tartalmaznia kell egy piacfelmerést is, és az életképesség javulásának elsősorban a szerkezetátalakítási tervben foglalt belső intézkedésekből kell fakadnia (az iránymutatás 35. pontja).
- (62) A Bizottság úgy véli, hogy a La Seda de Barcelona által előírt változásokat tükröző módosított szerkezetátalakítási terv eleget tesz az iránymutatás követelményeinek. Az Olaszország által benyújtott piacfelmerés szerint a PET számára gyártott polimerek piaca élenken növekszik. A szerkezetátalakítás keretében megfelelő belső intézkedéseket hoznak a múltból megörökölt problémák (azaz az új alapanyagra történő átállás) megoldása érdekében, emellett az új tulajdonos, a La Seda de Barcelona jelentős új befektetései lehetővé teszik a SIMPE számára, hogy egyszerre legyen tevékeny a PET számára gyártott polimerek piacán, valamint továbbra is biztosítsa a Fidion ellátását textilipari célú olvadt állapotú polimerrel. Ezen felül Olaszország a termelési volumen változásai alapján optimista, pesszimista és mérsékelt előrejelzéseket nyújtott be, amelyek alapján az NGP és a SIMPE várhatóan ésszerű időn belül helyreállíthatja az életképességet. Bizottság ebből következően úgy véli, hogy az életképesség helyreállítására vonatkozó feltétel teljesült.

6.5 A minimálisra korlátozott támogatás: tényleges, támogatástól mentes hozzájárulás

- (63) A támogatás összegét szigorúan a vállalkozás és a részvényesek meglévő pénzügyi erőforrásainak ismeretében, a szerkezetátalakítás lehetővé tételéhez feltétlenül szükséges minimumra kell korlátozni. Emellett a támogatás kedvezményezettjeinek a szerkezetátalakítás költségeihez jelentős mértékben hozzá kell járulniuk saját forrásaikból, valamint külső finanszírozásból piaci feltételek mellett. A nagyvállalatok esetében a Bizottság rendszerint 50 %-os hozzájárulást tekint megfelelőnek.
- (64) Az Olaszország által nyújtott tájékoztatás alapján a szerkezetátalakítás költségeinek mintegy 80 %-át a csoport saját forrásaiból fedezi, tehát megfelel az iránymutatás 44. pontjában foglalt feltételnek.

6.6 A verseny támogatásból fakadó jelentős torzulásának megakadályozása

- (65) Annak biztosítása érdekében, hogy a kereskedelmi feltételekre gyakorolt kedvezőtlen hatásokat a lehető legkisebbre csökkentsék és a pozitív hatások azoknál többet nyomjanak a latban, kompenzációs intézkedéseket kell hozni. Ellenkező esetben a támogatást a „közös érdekekkel ellentétesnek”, és ezért a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell tekinteni (az iránymutatás 38. pontja).
- (66) Olaszország a következő kompenzációs intézkedéseket javasolja:
- a Bizottság támogatást engedélyező határozatának napjától 2012. december 31-ig a SIMPE évi 110 000 tonnára korlátozza a PET piacra gyártott éves poliészter-polimer termelését,
 - a következő év februárjának végéig Olaszország tájékoztatja a Bizottságot a SIMPE által 2012. december 31-ig gyártott és értékesített poliészter-polimer éves mennyiségéről,
 - Olaszország ezenfelül vállalja, hogy a Bizottság támogatást engedélyező határozatától 2012. december 31-ig semmiféle támogatást nem nyújt a SIMPE és az NGP, illetőleg az e csoport által alapított, irányítása alatt álló vagy ahhoz tartozó bármely más vállalkozás vagy tevékenység számára.

- (67) Olaszország magyarázata szerint a szerkezetátalakítási terv keretében az NGP (vagy jogutódja, a SIMPE) együttesen lemond a textilipari alkalmazásra szánt poliészter polimer-granulátum és a speciális polimer piacáról, ezzel a piac 20 %-át elhagyja. Cserébe a SIMPE várhatóan 4 %-os részesedésre tesz szert a PET uniós piacán.
- (68) Az iránymutatás 40. pontja megállapítja, hogy „Az intézkedéseknek arányosnak kell lenniük a támogatás torzító hatásaival és különösen az adott vállalkozás (...) relatív piaci jelentőségével. Ezeket az intézkedéseket különösen azon piac(ok)on kell meghozni, ahol a szerkezetátalakítás után a vállalkozás jelentős piaci helyzetbe kerül.”

- (69) A Bizottság e tekintetben megjegyzi, hogy a SIMPE fő piaca a PET céljára gyártott poliészter. Ezen felül a La Seda de Barcelona, amely a SIMPE többségi részvényese, a PET piacra szánt poliészter polimer egyik legnagyobb uniós gyártója. Ezért feltételezhetően a támogatás jelentősen torzítani fogja a versenyt e piacon. Így a termelés 110 000 tonnás felső határa jelentősen korlátozza a piaci jelenlétet, összevetve a SIMPE mintegy évi 160 000 tonna tényleges PET célú poliészter-termelő kapacitásával. Tekintettel arra, hogy a PET növekedésben lévő piac, ugyancsak jelentőséggel bír az a tény, hogy ezt a termeléskorlátozást 2012-ig fenntartják. Az Olaszország által benyújtott piacfelmérés szerint e termék iránt 2004-ben 6,9 %-kal nőtt a kereslet, és előreláthatólag a következő évben folytatódik e tendencia.
- (70) Az olvadt állapotú poliészter polimer gyártását illetően, amely a CP1 és CP2 gyártósorokon folytatódik, megjegyzik, hogy e termék termelési volumeneit már a szerkezetátalakítás keretében jelentősen – évi 105 000 tonnáról 60 000 tonnára – csökkentették, és e termelés kizárólag a Fidion (ex Montefibre) ellátására irányul. Ebben az ágazatban további kapacitáscsökkentés nem lenne reális, és veszélyeztethetné a vállalkozás életképességét.
- (71) A Bizottság végül megjegyzi, hogy Olaszország vállalta, hogy a Bizottság támogatást engedélyező határozatától 2012. december 31-ig semmiféle támogatást nem nyújt a SIMPE és az NGP, illetőleg az e csoport által alapított, irányítása alatt álló vagy ahhoz tartozó bármely más vállalkozás vagy tevékenység számára annak elkerülése érdekében, hogy az e támogatás által előidézett esetleges torzulások a jövőbeni támogatások miatt súlyosabbá váljanak.
- (72) Ezért a Bizottság úgy ítéli, hogy az Olaszország által javasolt kompenzációs intézkedések elegendőek a támogatás negatív hatásainak enyhítésére.
- (73) A Bizottság megállapítja, hogy a bejelentésben szereplő, az NGP és a SIMPE javára a fenti szerkezetátalakítási terv végrehajtásához nyújtott állami támogatás a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az NGP/SIMPE szerkezetátalakítási tervére Olaszország által nyújtott 20,87 millió EUR összegű állami támogatás a Szerződés 87. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében összeegyeztethető a közös piaccal, a 2. cikkben foglalt feltételek mellett.

2. cikk

Olaszország biztosítja következő feltételek betartását:

- a) a Bizottság támogatást engedélyező határozatának napjától 2012. december 31-ig a SIMPE évi 110 000 tonnára korlátozza a PET piacra gyártott éves poliészter- polimer termelését;
- b) a következő év februárjának végéig Olaszország tájékoztatja a Bizottságot a SIMPE által 2012. december 31-ig gyártott és értékesített poliészter-polimer éves mennyiségéről;
- c) Olaszország vállalja, hogy a Bizottság támogatást engedélyező határozatától 2012. december 31-ig semmiféle támogatást nem nyújt a SIMPE és az NGP, illetőleg az e csoport által alapított, irányítása alatt álló vagy ahhoz tartozó bármely más vállalkozás vagy tevékenység számára.

3. cikk

Ennek a határozatnak az Olasz Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2008. július 16-án.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja